

A f s t u d e e r p r o j e c t - B a u k e S p o o n

Teaching on purpose magazine

07 / 25

Wat is
purpose eigenlijk?

6 redenen
waarom purpose van belang is

Creative sessions
The do's and dont's

en nog veel meer!

Hoe jij als docent kan op een creatieve en leuke
manier kan bijdragen aan de purpose ontwikkeling
van je leerlingen.

5

Wat is purpose?

Wat houdt purpose eigenlijk in?

7

6 redenen waarom!

Waarom het ontwikkelen van purpose relevant is voor jongeren.

8

Lees en kijk tips

Ben je geïnteresseerd? Kijk en lees dan deze extra materialen

11

3 misconcepties

Wat purpose ontwikkeling niet is...

10

Wat zeggen de leerlingen?

Wat hebben de leerlingen nodig?

11

Hoe bereiken we dit?

Het veranderen van mindset en perspectief begint bij jou!

12

Het recept voor een co-design sessie

Het veranderen van mindset en perspectief begint bij jou!

15

De 9 must - haves

Het veranderen van mindset en perspectief begint bij jou!

17

Quiz time!

Hoe ver ben jij met je purpose mindset?

Teaching on purpose

Magazine

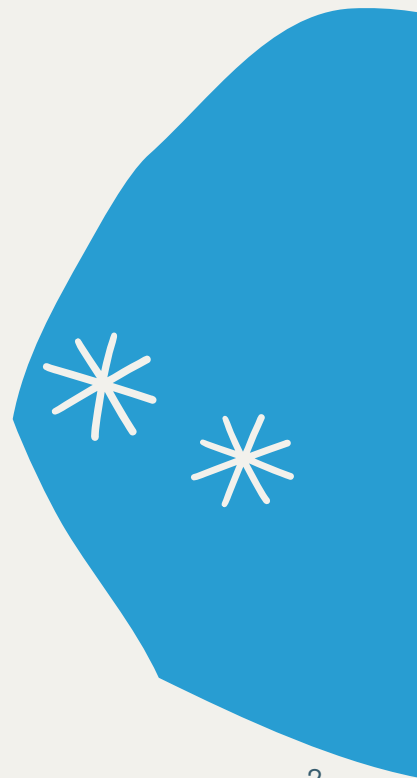
Meet our Team

Bauke Spoon

TU Delft Master Student -
Graduating on "teaching for
purpose"

Ruth Frans

Docent Wolfert Tweetalig
PHD Kandidaat Erasmus MC
Healthy Start Rotterdam

Hoi!

Welkom in dit magazine! Hier kan je lezen over iets waar in het huidige onderwijs misschien te weinig tijd aan wordt besteed: De purpose ontwikkeling van jongeren – oftewel een gericht doel hebben in het leven waar zijzelf en andere beter van woorden.

Voor mijn afstudeerproject dook ik in de vraag: hoe kunnen we op middelbare scholen jongeren helpen om hun eigen purpose te ontwikkelen? Ik sloot mij aan bij Ruth Frans haar Phd en heb mijn design achtergrond gebruikt om deze vraag te kraken.

Het antwoord bleek niet te zitten in lesmethodes of theorieboeken, maar in gesprekken, creativiteit, eigen invulling en écht contact met leerlingen en andere docenten.

Dit magazine bundelt de inzichten, verhalen en tools die ik samen met leerlingen en docenten heb ontwikkeld. Het is bedoeld voor iedereen in het onderwijs die voelt: er moet meer ruimte zijn voor

wie jongeren willen worden – niet alleen voor wat ze moeten leren.

Blader, streep aan, plak iets in, luister een podcast, reflecteer. Laat je raken door wat jongeren zeggen. En stel jezelf één vraag:

Wat kan *ik* vandaag doen om meer betekenis te maken – voor een leerling, of voor mezelf?

Veel leesplezier!

Bauke Spoon

Afstudeerder Strategic Product Design – TU Delft

Quotesenzo

De leerlingen

"Hoe kan een docent mij helpen met het ontwikkelen van purpose als ze mij niet eens echt kennen?"

""School zou zeker een goede plek zijn voor purpose development, maar docenten hebben het gewoon veel te druk."

"Laatst raadde een docent mij opeens een boek aan dat ik misschien leuk zou vinden - dat was zo fijn."

De docenten

"School moet weer om de kinderen gaan draaien - niet om alles er omheen."

"Wat jullie zeggen in deze sessies komt echt aan - we zouden dit vaker moeten doen."

"De sessies lieten ons bewust met het thema bezig te zijn op een creatieve en nieuwe denk manier, dat is zo onwijs fijn!"

Wat is Purpose?

Adolescenten groeien vandaag de dag op in een wereld vol complexiteit: snelle maatschappelijke veranderingen, digitale overload, prestatiedruk en toenemende existentiële zorgen zoals klimaatverandering en ongelijkheid. Het is dus niet gek dat jongeren op zoek zijn naar houvast – naar iets wat richting geeft in al die chaos.

Uit onderzoek blijkt dat een gevoel van purpose – een stabiel en betekenisvol doel die verder reikt dan jezelf – positief samenhangt met zowel fysieke als mentale gezondheid, veerkracht van jongeren (Damon, 2003; Malin et al., 2017). Maar wat is purpose nou precies? En hoe ontwikkel je het dan?

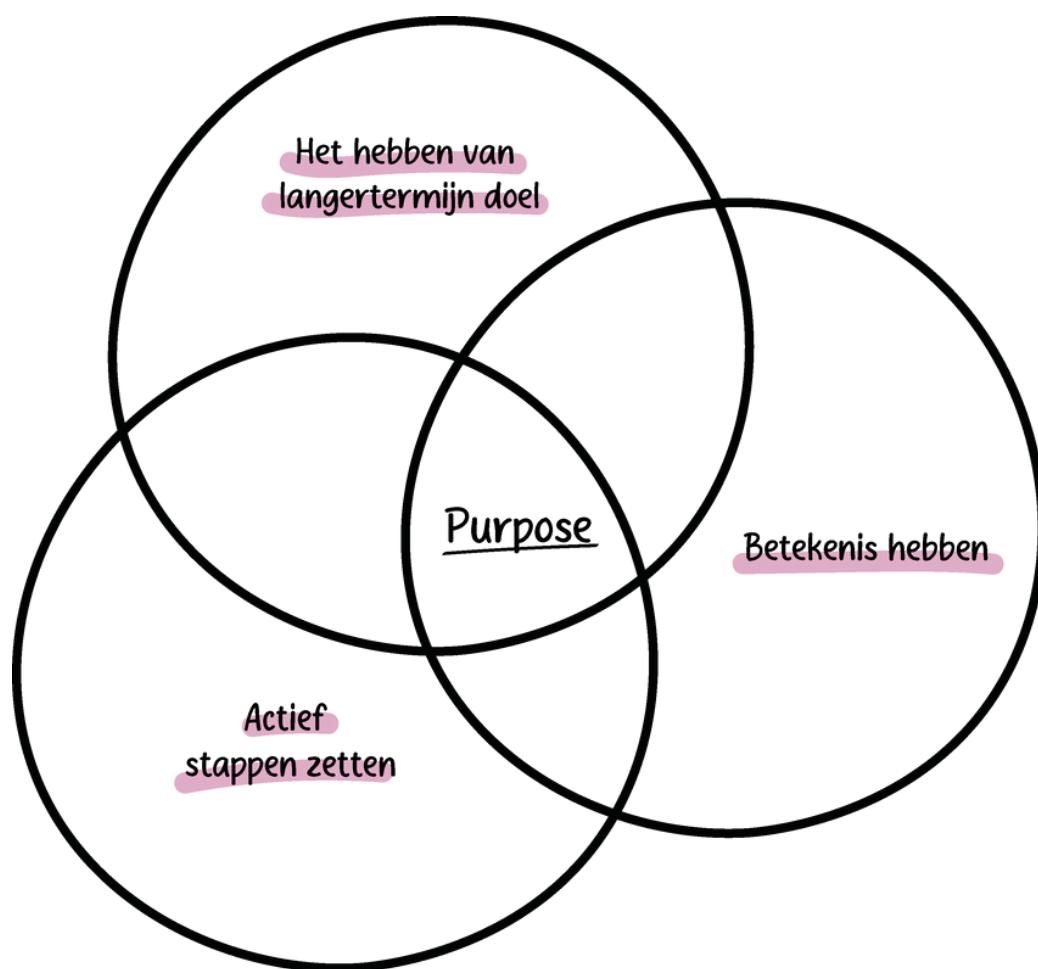
Tijdens mijn afstudeeronderzoek sprak ik met jongeren en docenten over deze centrale vraag. Al snel werd duidelijk: purpose is geen eindbestemming die je “vindt” als je geluk hebt. Het is iets dat zich ontwikkelt en verandert. Het heeft tijd en reflectie nodig om te groeien.

Purpose draait het hebben van een richting in het leven waar betrokkenheid en betekenis centraal staat. In de literatuur en praktijk komt steeds weer hetzelfde beeld naar voren: het bestaat uit drie pijlers →

1. Betekenis – het gevoel dat wat je doet er écht toe doet, voor jezelf maar ook voor anderen.
2. Actief stappen zetten – Het actief bezig zijn met stappen zetten die jou dichterbij jouw betekenisvol doel te brengen.
3. Langer termijn blik – Het is geen bevlieging, maar groeit met je mee.

Het ontwikkelen en het ontdekken van jouw purpose kan op verschillende manieren en kan door van alles worden beïnvloed. Een persoonlijke ervaring, een maatschappelijk vraagstuk, een inspirerend schoolproject of simpelweg een hobby waar je in opgaan.

En het mooie is: purposeontwikkeling kun je ondersteunen. In mijn project zag ik hoe scholen – en met name docenten – een sleutelrol spelen. Ben je benieuwd hoe? Lees dan vooral even door;)

6 redenen waarom purpose development relevant is voor jongeren

1. ZE ZITTEN MIDDEN IN HUN "WIE BEN IK" ONTWIKKELING

De puberteit is een periode waarin jongeren actief zoeken naar hun identiteit. Door stil te staan bij wat hen motiveert, raakt en aanspreekt, kunnen ze hun eigen waarden en interesses beter begrijpen. Purpose ontwikkeling helpt jongeren om een samenhangend beeld van zichzelf te vormen, in plaats van losse puzzelstukjes.

2. PURPOSE GEEFT RICHTING, ZONDER ALLES VAST TE LEGGEN

Jongeren hoeven niet precies te weten 'wat ze later willen worden'. Maar wél voelen ze de behoefte aan richting. Purpose werkt als een kompas: het geeft houvast, maar blijft open voor verandering.

3. JONGEREN WILLEN BIJDRAGEN

Vanuit onderzoek is naar voren gekomen dat jongeren - meer dan andere fases in het leven - behoefte hebben om bij te dragen aan de maatschappij en te zien dat hun stem gehoord wordt. Het ontdekken en ontwikkelen van jouw purpose sluit hier goed op aan: wat kan ik betekenen buiten mijzelf?

4. HET VERSTERKT HUN MENTAAL WELZIJN

Uit literatuur blijkt dat jongeren met een gevoel van purpose meer veerkracht, hoop en motivatie ervaren. Zo kunnen beter omgaan met tegenslagen en zijn mentaal weerbaarder.

6. BEVORDEREND VAN MOTIVATIE OP SCHOOL

Wanneer jongeren het gevoel hebben dat hun leerproces ergens toe leidt, groeit hun motivatie. Ze doen niet alleen iets 'voor een cijfer', maar omdat het verbonden is aan wat zij belangrijk vinden. In mijn onderzoek zag ik dat motivatie omhoog schoot als jongeren betekenis ervoeren in wat ze deden.

5. ZE LEREN BETERE KEUZES MAKEN

Met een helder innerlijk kompas wordt het makkelijker om prioriteiten te stellen. Purpose helpt jongeren keuzes maken die écht bij hen passen, in plaats van meegaan met de verwachtingen van anderen.

Lees- en Luistertips!

TEDX TALK: WHAT IF THE PURPOSE OF SCHOOL WERE PURPOSE?

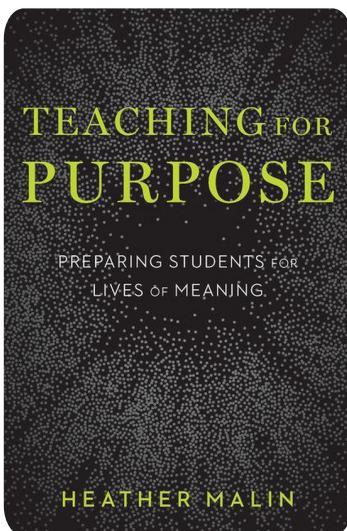
In deze TEDx Talk deelt Ross Wehner zijn inzichten over hoe purpose-ontwikkeling jongeren kan helpen bij het navigeren door hun leven en onderwijs.

ZOEK TERM: TED TALK: WHAT IF THE PURPOSE OF SCHOOL WERE PURPOSE?

ARTIKEL: THE DEVELOPMENT OF PURPOSE DURING ADOLESCENCE

Dit artikel introduceert een heldere definitie van purpose, plaatst adolescentie als kritieke periode de ontwikkeling hiervan. Het laat de positieve impact zien zoals dat bijdraagt aan pro-sociaal gedrag, morele betrokkenheid, zelfvertrouwen, welbevinden en academische prestaties

ZOEK TERM: THE DEVELOPMENT OF PURPOSE DURING ADOLESCENCE, DAMON

BOEK: TEACHING FOR PURPOSE: PREPARING STUDENTS FOR LIVES OF MEANING

In dit boek onderzoekt Heather Malin het idee "purpose centred" onderwijs en laat ze zien hoe docenten jongeren kunnen voorbereiden op een purposefull leven. Het boek benadrukt dat het een grote rol speelt bij de optimale ontwikkeling van jongeren en bij het motiveren van studenten om de cognitieve en niet-cognitieve vaardigheden te bevorderen die leraren willen meegeven.

ZOEK TERM: TEACHING FOR PURPOSE, MALIN

3 misverstanden over het ontwikkelen van (jouw) purpose

1 Purpose is iets dat je vindt.

Purpose is geen schatkist die je op een dag vindt. Het is eerder een ontwikkelings- en ontdekkingstocht die je hele leven doorgaat. Het gaat om het ontwikkelen wat voor jou belangrijk is en waar jij goed in bent. Daar is geen goed en fout of snel en traag in. Support tijdens deze ontwikkeling kan wel ondersteunend zijn.

2 Purpose is één groot, wereldverbeterend doel

Purpose kan ook klein, persoonlijk en dichtbij zijn: zorgen voor iemand, een creatieve passie, of bijdragen aan een groep. Het kan zicht uiten in veel verschillende dingen en dat kan voor iedereen anders zijn. Het hoeft niet een enkel ankerpunt te zijn met wereldverbeterende effecten. Het gaat erom dat het voor jou betekenisvol is – niet dat het groot lijkt voor anderen.

3 Purpose is iets zijn wat hetzelfde moet blijven.

Purpose is niet statisch. Wat je vandaag raakt en drijft, kan over vijf jaar anders zijn. Er kunnen invloeden zijn van school, familie, cultuur en sociale groepen. Zeker jongeren veranderen, groeien, ontdekken nieuwe kanten van zichzelf. Purpose groeit mee en ontwikkelt zich. Over tijd vormt het een innerlijk kompas voor wie jij bent.

Wat zeggen de leerlingen dat ze nodig hebben?

Het gaat om meer dan kennis: ze willen ruimte om te ontdekken, persoonlijke verbinding met docenten en snappen waarom ze leren relevant is voor het echte leven

"Hoe kunnen ze mij helpen met het vinden van mijn purpose als ze mij niet echt kennen?"

"Ik vind dat wat ik leer niet gekoppeld is aan de echte wereld."

"Ik kon een keer een toets doen als dans. Ik heb nog nooit zó hard geleerd!"

"School zou zeker een goede plek zijn voor purpose development, maar docenten hebben het gewoon veel te druk."

"Ik denk dat school mij kan helpen met academisch, maar niet echt met wie ik ben. Tenzij je een hele goede band hebt."

"Ik zou eigenlijk wel iets willen doen met kinderen later. Maar op school is daar niet echt ruimte voor."

"Ik zou het heel fijn vinden om stage te lopen op een school, maar wanneer? Ik heb zelf school."

"Laatst raadde een docent mij opeens een boek aan dat ik misschien leuk zou vinden - dat was zo fijn."

Hoe kunnen we dit bereiken met elkaar?

Het promoten en ondersteunen van purpose development begint bij de juiste mindset in *jou en je collega's*.

Wat hebben jullie eigenlijk gedaan?

Tijdens mijn afstudeer project werkten ik samen met docenten om te kijken hoe de ondersteuning van purpose ontwikkeling tastbaar konden maken binnen de school en het klaslokaal.

Wat begon als een zoektocht naar een concreet lesmiddel, eindigde in iets veel fundamentele: de creatieve co-design sessies zijn het beginpunt, het middel en de oplossing om purpose ontwikkeling te laten leven. Het was een moment stil te staan wat er echt nodig is voor de leerlingen en docenten.

"Het voelt eindelijk alsof iemand luistert - en we praten niet over cijfers of gedrag, maar over wat er echt toe doet en dat zijn onze studenten."

We kwamen erachter dat er geen extra methode of lessen in het rooster nodig zijn, maar dat de docenten zelf het verschil kunnen maken – door hun houding, keuzes in les materials en insteek van gesprekken – met zowel mede-docenten en leerlingen.

Wat deden jullie dan in zo'n sessie?

Tijdens de sessies zijn we opzoek gegaan naar concrete oplossingen door middel van creatieve tools, werkboekjes en opdrachten.

De ideeën waren eindeloos en elke docent wist zijn of haar eigen perspectief en "sausje" toe te passen. Maar waar de echte waarde lag was het delen van inzichten en persoonlijke ervaringen.

"We zijn allemaal heel goed in wat we doen – maar we zitten op onze eilandjes en we kunnen zoveel van elkaar leren"

En hoe zit het dan met de mindset?

In deze sessies was te merken dat er met veel positiviteit en optimisme naar oplossingen werd gezocht. Docenten besproken met elkaar wat normaal in de docenten kamer niet zouden doen. Er werd van elkaar geleerd en naar elkaar geluisterd.

"De verhalen die je vertelt raken en inspireren mij echt en ik zou ze nooit hebben gehoord zonder deze sessies."

En hoe kan dit vastgehouden worden?

Blijf vooral met elkaar praten en creëren! Heb meerdere sessies per jaar en blijf creative tools en opdrachten gebruiken om tot nieuwe inzichten en ideeën te komen. Praat met leerlingen en neem ze mee in het proces: Wat hebben zij nodig en waar hebben zij behoefte aan?

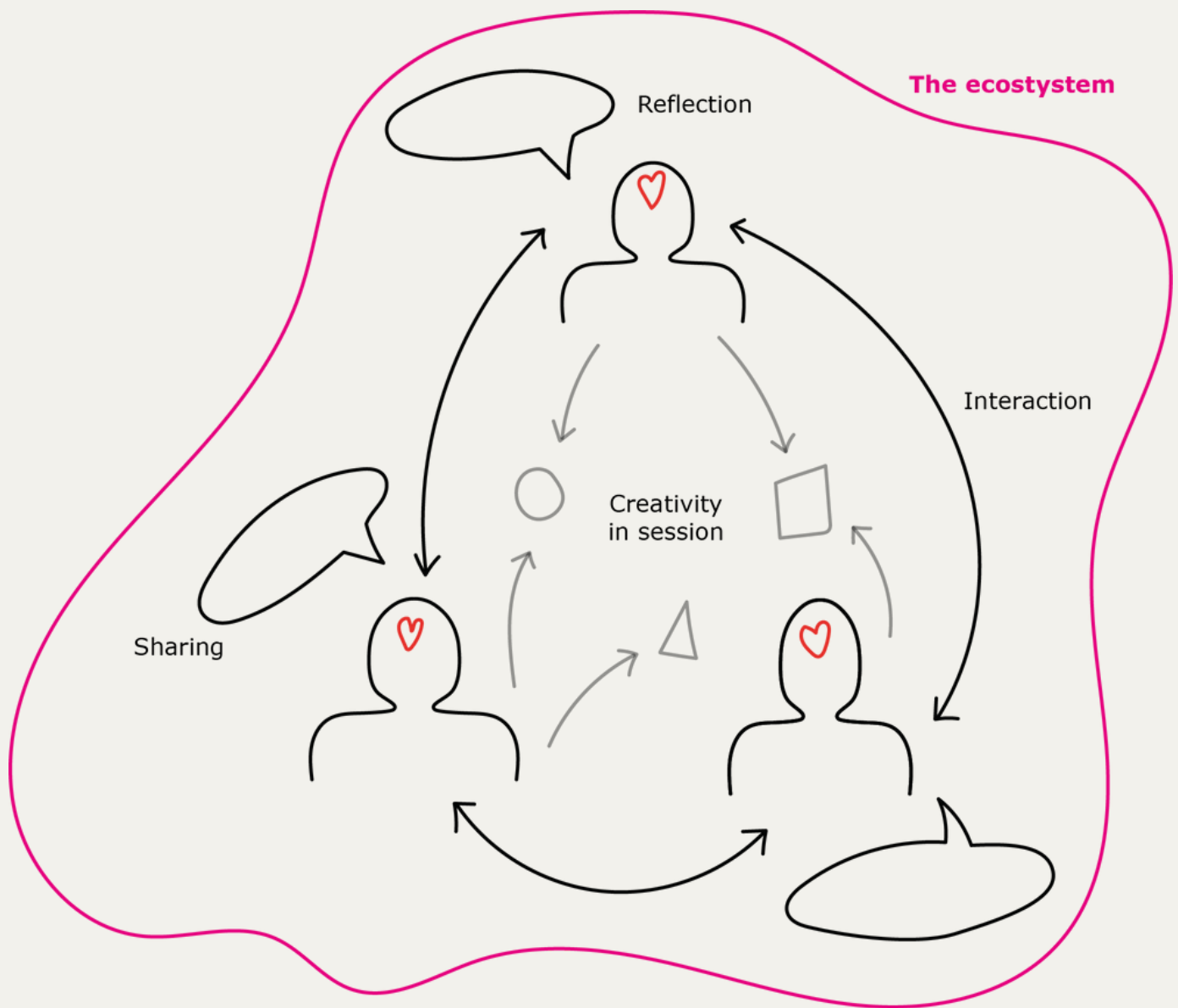
Positiviteit en succesmomenten zijn aanstekelijk, dus zorg ervoor dat die zichtbaar worden. Misschien door het gebruik van de docenten kamer zoals al eerder getest is?

"Purpose development leeft hier al op school- het gebeurde al na de eerste sessie! Het resoneert en we moeten ermee gaan."

En hoe maak je dan zo'n creatieve sessie?

Dat is inderdaad lastig... Ik heb op de volgende pagina een recept ontwikkeld hoe jullie zelf aan de slag kunnen met hosten van zo'n creatieve sessie.

Wel kan ik je wat tips en "vaak gemaakte fouten" geven als houvast. Die kun je als richtlijnen gebruiken. Het is vooral belangrijk dat je in je hoofd houdt dat er geen goed en fout is tijdens de sessie. Elke uitkomst is een goede uitkomst waar je weer verder mee kan.

En hoe ziet zo'n geheel er dan uit? En wat kan ik verwachten?

De co-design sessies leidden tot een ecosysteem waar reflectie, interactie en delen centraal stonden. Dit alles met de gedeelde mindset om purpose ontwikkeling centraal te laten staan in dagelijkse activiteiten.

Binnen in deze sessies

werden inspirerende verhalen en ideeën gedeeld en zo kon iedereen van elkaar leren en ook inspireren.

In de afbeelding hierboven zie je dat het niet alleen gaat om de ideeën die er bedacht worden maar echt

de gedeelde mindset en perspectief verandering.

De mogelijkheden zijn eindeloos. Zo kan je met kleine en grote groepen aan de slag, docenten van andere of zelfde vakgroepen of zelfs met studenten.

Het recept voor een co-design sessie

Soms lijkt het alsof je alles moet weten, plannen en voorbereiden om een goede sessie te draaien. Maar een goede co-designsessie draait niet om perfectie – het gaat om ruimte maken, nieuwsgierig zijn en samen ontdekken.

Tijdens mijn afstudeeronderzoek heb ik meerdere sessies ontworpen en dit 'recept' is is voor jou om het zelf te kunnen doen! Het is gebaseerd op wat in de praktijk écht werkte: openheid, creativiteit en eenvoudige materialen.

Dus: trek die creatieve la open, gooi de schoolse structuur even uit het raam en probeer het gewoon. Dit recept helpt je op weg maar voeg vooral veel ideeën van jezelf toe.

Ingrediënten:

- 1 duidelijk doel of ontwerp vraag
- 4–8 enthousiaste deelnemers
- 1 flinke snuf vertrouwen en veiligheid
- Een handvol inspiratiemateriaal (beelden, quotes, voorbeelden)
- Tools naar keuze (zie volgende pagina voor must haves)
- Een facilitator met smaak
- Optioneel: snacks, muziek en humor

1

Stel scherp wat je met de sessie wilt bereiken. Is het ideeën genereren, inzichten ophalen, of een gevoel opwekken? Zorg dat je weet wie je "koks" zijn – wat motiveert ze, waar liggen hun talenten?

2

Verdeel de sessie in behapbare onderdelen: een warm welkom, een inspirerende start, actieve werkvormen, en een reflectie. Kies werkvormen die passen bij je doel én deelnemers. Zorg voor variatie: denken, doen en delen.

3

Zorg dat iedereen zich vrij voelt om mee te doen. Start met een luchtige energizer, stel samen spelregels op (alles mag, niks is fout), en geef ruimte aan ieders stem. Een fijne sfeer is het geheime ingrediënt.

4

Als facilitator ben jij de chef: je bewaakt de tijd, het proces en de energie. Luister actief, stimuleer onverwachte combinaties, en moedig samenwerking aan. Laat de deelnemers "roeren", maar houd het vuur in de gaten.

5

Sluit af met een gezamenlijke reflectie: wat is er ontstaan, wat verraste, wat smaakt naar meer? Verzamel alle output netjes, en geef deelnemers het gevoel dat hun inbreng ertoe doet – zo willen ze vaker mee-eten.

Serveertip: Combineer met een follow-up waarin je de resultaten terugkoppelt. Zo blijft de smaak nog even hangen.

9 must-haves voor jouw creatieve sessie

Post-its

De onmisbare pasta onder de design tools – snel, flexibel, en plakt overal

Permanent markers

Dik en kleurrijk! Zorg voor schrijfwaar dat uitnodigt tot tekenen en groot denken.

A3 en A2 Papier

Ruimte om te schetsen, plakken, structureren – een leeg vel is een open uitnodiging.

Kleur stiften

Voor als het wat speelser mag. Of als woorden tekortschieten en beelden het moeten doen.

Timer of klokje

Creativiteit floreert binnen kaders. De tijd in de gaten houden = flow behouden.

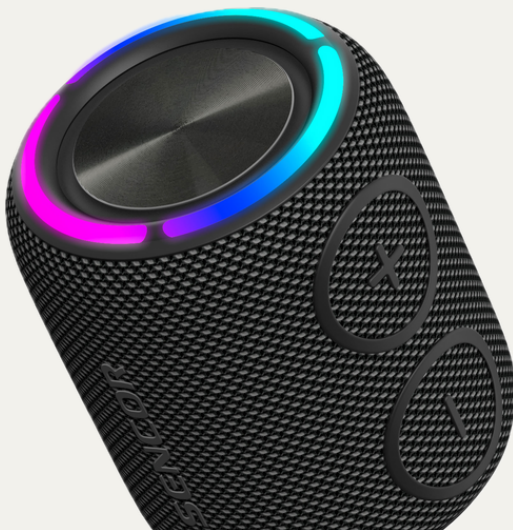
Tape

Voor het ophangen van de vellen met ideeën aan muren of ramen tijdens een presentatie moment

Sticker dots

Perfect voor stemrondes, prioriteiten stellen of materialen anonimiseren

Muziek boxje (optioneel)

Kan de sfeer verbeteren en zorgen voor een ontspannen en creative werksfeer.

Snacks & drinken

Hongerige deelnemers is nooit fijn. En ja, creatief zijn kost engere!,

YES! DO THIS

Begin met een warme welkom

Zorg voor een fijne sfeer, een kunst lokaal kan helpen!

Leg de regels van co-design uit:

“alles mag”, “niks is fout”, “we luisteren naar elkaar”.

Zorg voor een duidelijke vraag of focus

Geef richting, maar laat genoeg ruimte voor eigen invulling.

Gebruik visuele materialen

Quotes, beelden, voorbeelden en tekeningen.

Werk met variatie: denken, doen, delen

Combineer creatief denken met maken én reflectie.

Laat eigenaarschap ontstaan

Laat deelnemers keuzes maken, beslissen, aanpassen – zo voelen ze dat het hun proces is.

Kies werkvormen die creativiteit aanwakkeren

Tekenen, schrijven en presenteren

Luister actief en vat samen wat je hoort

Toon dat je input serieus neemt en bouw erop door.

Sluit af met reflectie én follow-up

Rond de sessie af en creëren ankers die meegenomen kunnen worden naar buiten de sessie. Het plannen van een volgend moment kan ook erg bevorderend zijn voor diepere connectie met het project.

NOPE... NOT THIS

Te veel willen in één sessie

Focus liever op één duidelijke doelstelling per sessie.

Te veel sturen of invullen

Laat ruimte voor hun eigen ideeën, zelfs als ze onverwacht zijn.

Te formele of schoolse setting

Een andere sfeer en opzet opent de creativiteit .

Te snel resultaat willen zien

Het begrijpen van purpose development, en het bedenken van nieuwe invalshoeken kan tijd kosten. Respecteer dat mensen nog in een andere fase van begrijpen en toepassen zit.

Geen oprechte nieuwsgierigheid tonen

Co-design werkt alleen iedereen zich serieus genomen voelen.

Geen tijd nemen voor reflectie

Juist in het terugblikken ontstaat betekenis

Geen balans tussen vrijheid en structuur

Zonder kader verdwalen deelnemers, zonder vrijheid sluiten ze af.

Vergeeten te genieten

Co-design mag speels, levendig en leuk zijn – ook voor jou als facilitator. Zeker in deze context van purpose development is het process een groot deel van het doel.

Quiz time!

Hoe score jij in je purpose development mindset?!

- ☐ Deze week heb ik positief gesproken over een leerling met een collega.
- ☐ Ik heb een leerling gekoppeld aan een persoonlijke kans of netwerk buiten school (bijvoorbeeld een stage, spreker of ervaring).
- ☐ In de les heb ik een open vraag gesteld over wat een leerling belangrijk vindt in een opdracht.
- ☐ Ik heb een leerling de keuze gegeven hoe hij/zij iets mocht presenteren of maken.
- ☐ Ik heb bewust tijd genomen voor een reflectiemoment (met de klas of met één leerling).
- ☐ Ik heb een gesprek gehad met mede docenten niet over presteren of cijfers ging, maar over dromen of waarden.
- ☐ Ik heb een leerling laten verrassen – door hem/haar even helemaal los te laten in een opdracht.
- ☐ Ik heb zelf iets persoonlijks gedeeld over wat mij drijft als docent.
- ☐ Ik heb een kleine actie gedaan waardoor een leerling zich echt gezien voelde.

ga naar de volgende pagina voor de uitslag

Uitslag!

0-3 vinkjes:

Beginnende bewustwording – je bent nieuwsgierig naar purposeontwikkeling, maar zit misschien nog in de ‘resultaten’-stand. Misschien een idee om de sessies te bijwonen?

4-6 vinkjes:

Actieve ontwikkelaar – je bent bezig met kleine veranderingen en reflecties, ga zo door!

7-9 vinkjes:

Purpose-mindset pro – Jouw aanpak laat leerlingen voelen dat ze ertoe doen. Wees een voorbeeld en inspireer andere docenten.

Woordzoeker

K	Z	D	O	E	L	S	T	E	L	L	I	N	G
O	O	O	N	T	W	I	K	K	E	L	I	N	G
M	G	G	N	I	D	IJ	W	E	O	T	N	D	E
P	O	N	Z	E	K	E	R	H	E	I	D	L	V
A	R	D	I	N	A	L	P	O	E	E	L	E	E
S	G	E	E	R	IJ	N	R	I	C	T	T	O	R
G	N	I	K	K	E	D	T	N	O	I	C	D	A
H	T	I	H	N	G	T	I	N	O	V	A	T	N
N	T	E	W	I	K	K	E	E	L	I	P	H	D
S	I	N	E	K	R	T	E	B	I	T	M	C	E
D	T	A	A	T	L	U	S	E	R	A	I	I	R
N	R	E	F	L	E	C	T	E	R	E	N	R	I
Z	E	L	F	B	E	W	U	S	T	R	V	E	N

- betekenis
- creativiteit
- doelstelling
- eerlijkheid
- gericht doel
- impact
- inspiratie
- kompas
- ontdekking
- ontwikkeling
- onzekerheid
- plan
- reflecteren
- resultaat
- toewijding
- verandering
- verbetering
- zelfbewust

Tot slot

Dit magazine is het resultaat van mijn afstudeerproject aan de TU Delft – maar eigenlijk is het vooral een uitnodiging.

Een uitnodiging om vaker stil te staan, vaker te vragen, vaker te luisteren. Purpose ontwikkeling begint klein – met jouw aandacht, jouw nieuwsgierigheid, en creativiteit.

Dank aan alle leerlingen en docenten van het Wolfert Tweetalig voor de tijd en input, aan Ruth Frans voor de begeleiding en het vertrouwen.

– Bauke Spoon

